

BESZÁMOLÓ (34)

EFOP-3.1.8-17-2017-00141 - „Tőlünk színes a világ”

Májusi foglalkozás Cereden

2018. május 21. – Madarak és fák napja – május 10.

Ezen a foglalkozáson hazánk növény- és állatvilágáról beszélgettünk. Megnéztünk és meghallgattunk egy rövid videót: „Magyarországi madárhangok” címmel.

Tengelic a madáretetőn

Története:

A **madarak és fák napjának** célja, hogy különböző megemlékezésekkel, rendezvényekkel a társadalom, különösen az ifjúság természetvédelem iránti elkötelezettségét kialakítsa, elmélyítse. Időpontja a hatályos természetvédelmi törvény szerint minden év május 10-e. A hagyomány immáron több mint százéves. Megszervezésének közvetlen előzménye a hasznos madarak védelme érdekében 1902-ben kötött párizsi egyezmény, mely után Chernel István ornitológus még ebben az évben megszervezte az első madarak és fák napját. Az esemény iskolai keretek közé az Apponyi Albert vallási- és közoktatásügyi miniszter által 26.120/1906 számon kiadott rendelet által került, melynek értelmében az elemi népiskolákban minden év májusában vagy júniusában kellett “természetvédő” és “erkölcsnemesítő” szellemben méltatni a Madarak és Fák Napját.

Projektszám: EFOP-3.1.8-17-2017-00141
Projektcím: „Tőlünk színes a világ”

Füredi fák

Klebelsberg Kuno 1931-es, időnként szinte irodalmi igényességgel fogalmazott rendeletéből kiderül, hogy az intézmény az amerikai *Madarak napja (Birds day)* és a *Fák napja (Arbor day)* alapján született meg. Ezen a napon a tanító hagyományosan “szép, emelkedett és beható előadást tart a madarak életéről, a természet háztartásban való jelentőségéről, az ember gazdaságaiban, de lelkületében játszott szerepéről is”. A fákkal kapcsolatban az oktató “a fák jelentőségét fejtegeti”, a lényeg azonban az, hogy minden gyermek ültessen egy fát, mely fa “azután magával a gyermekkel növekszik, és így a gyermek lényéhez fűződik”.

Az első világháború és az azt követő évtized alatt veszített jelentőségéből “ez a szép, a lelkület finomítására annyira alkalmas, poétikus intézmény”. Klebelsberg azonban Apponyi Albert felé tanúsított tiszteletével indokolja a szokás felújítását: “újból teljes érvényt igyekszem szerezni annak a fennkölt szellemből fakadó rendelkezésének, mellyel a magyar erdők, mezők dalos madarainak és a fáknak megvédelmezését kívánta elérni akkor, amikor a fogékony gyermek lelket a madarak és fák szeretete felé igyekezett gyöngéden hajlítani”. A miniszter rendeletében visszajelzést is előír annak ellenőrzésére, hogy az iskolákban megtartják-e a Napot, milyen eredménnyel, ültetnek-e fákat, az iskolák rendelkezésére áll-e minden szükséges segítség, illetve konkrétan Herman Ottó *Madarak hasznáról és káráról* című munkája a birtokukban van-e. Klebelsberg meggyőződése szerint a hagyomány újra élesztésével “a fa és bokor szeretete elterjed a nép között, mert annak megóvásával és ápolásával együtt önként föltámad és gyökeret ver a nép szívében, értelmében egyaránt a hasznos madarak védelme is”.

Dániel Lászlóné